

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

**KONTROLA OCHRONY
INFORMACJI NIEJAWNYCH
REALIZOWANA PRZEZ ABW**

Kontrola planowa i doraźna

- ❑ ABW prowadzi kontrole **planowe** na podstawie rocznego planu zatwierdzonego przez Szefa ABW, po uzyskaniu opinii Kolegium ds. Służb Specjalnych.
- ❑ Szef ABW może zarządzić przeprowadzenie kontroli **doraźnej**, nieujętej w planie rocznym, jeżeli uzyska informacje wskazujące na występowanie istotnych zagrożeń dla systemu zabezpieczenia informacji niejawnych lub nieprawidłowości dotyczących postępowań sprawdzających.

Kontrole realizowane przez ABW (1/3)

Kontrola stanu zabezpieczenia informacji niejawnych, obejmuje badanie prawidłowości:

- 1) **organizacji ochrony informacji niejawnych** (m.in. kwestie związane z usytuowaniem pełnomocnika ochrony, analiza zapisów dokumentacji odnoszącej się do organizacji ochrony informacji niejawnych, np. plan ochrony, protokoły kontroli, instrukcje odnoszące się do obiegu informacji „zastrzeżonych” i „poufnych”, dokumentacja w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie oin);
- 2) **przetwarzania informacji niejawnych** (m.in. porównanie stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym dokumentów, udostępnianie, przechowywanie, wytwarzanie, oznaczanie informacji niejawnych);

Kontrole realizowane przez ABW (2/3)

- 3) **prowadzenia postępowań sprawdzających**, z wyłączeniem postępowań, o których mowa w art. 23 ust. 5 ustawy (AW, CBA, SOP, Policja, SW, SWW, SG i ŻW);
- 4) **stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego** w odniesieniu do informacji niejawnych (ogłędziny stref ochronnych, uzasadnienie przyznanych punktów w analizie poziomu zagrożenia, metodologia doboru środków bezpieczeństwa fizycznego, certyfikaty wydane urządzeniom i wyposażeniu służącym do ochrony informacji niejawnych);

Kontrole realizowane przez ABW (3/3)

- 5) **ochrony informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych** (ogłędziny systemów teleinformatycznych, weryfikacja zapisów dokumentacji bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych);
- 6) **realizacji umów związanych z dostępem do informacji niejawnych** (opracowanie instrukcji bezpieczeństwa przemysłowego, obowiązki informacyjne wynikające z przepisów rozdziału dot. bezpieczeństwa przemysłowego).

Uprawnienia kontrolerów - art. 12 ustawy (1/4)

- ❑ Wstęp do obiektów i pomieszczeń jednostki kontrolowanej, gdzie informacje niejawne są przetwarzane.
- ❑ Wgląd do dokumentów związanych z organizacją ochrony informacji niejawnych w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

Uprawnienia kontrolerów - art. 12 ustawy (2/4)

- ❑ Żądanie udostępnienia do kontroli systemów teleinformatycznych służących do przetwarzania informacji niejawnych (w przypadku podejrzenia możliwości przetwarzania takich informacji w systemach nieakredytowanych - również żądanie udostępnienia do kontroli tych systemów).
- ❑ Przeprowadzanie oględzin obiektów, składników majątkowych i sprawdzanie przebiegu określonych czynności związanych z ochroną informacji niejawnych.

Uprawnienia kontrolerów - art. 12 ustawy (3/4)

- ❑ Żądanie od kierowników i pracowników kontrolowanych jednostek organizacyjnych udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień związanych z ochroną informacji niejawnych.
- ❑ Zasięganie informacji, w związku z prowadzoną kontrolą w jednostkach niekontrolowanych, jeżeli ich działalność pozostaje w związku z przetwarzaniem lub ochroną informacji niejawnych, oraz żądanie wyjaśnień od kierowników i pracowników tych jednostek.

Uprawnienia kontrolerów - art. 12 ustawy (4/4)

- ❑ Korzystanie z pomocy biegłych i specjalistów, jeżeli wymaga tego prowadzona procedura kontrolna.
- ❑ Uczestniczenie w posiedzeniach kierownictwa, organów zarządzających lub nadzorczych, a także organów opiniodawczo-doradczych w sprawach dot. ochrony informacji niejawnych w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

Protokół kontroli (1/2)

Dokonane w toku kontroli ustalenia kontroler opisuje w **protokole kontroli**, który sporządza się w dwóch egzemplarzach:

- ✓ jeden otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej;
- ✓ drugi załącza się do akt kontroli.

Protokół kontroli (2/2)

Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do:

- ❑ **złożenia pisemnych wyjaśnień** dotyczących przyczyn powstania nieprawidłowości przedstawionych w protokole;
- ❑ **zgłoszenia zastrzeżeń** na piśmie w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, co do ustaleń zawartych w protokole;
- ❑ **odmowy podpisania protokołu** (składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania pisemne wyjaśnienie tej odmowy).

Wystąpienie pokontrolne (1/3)

Zawartość:

- ❑ **ocena** ochrony informacji niejawnych w kontrolowanej jednostce;
- ❑ ewentualne **wskazanie osób odpowiedzialnych** za stwierdzone nieprawidłowości;
- ❑ **uwagi i wnioski** w sprawie usunięcia nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne (2/3)

- ❑ Wystąpienie pokontrolne podpisuje odpowiednio Szef ABW lub Szef SKW.
- ❑ Oceny, uwagi i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym **są ostateczne.**
- ❑ Jeżeli stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości wskazują na konieczność podjęcia działań przez właściwe organy państwowe lub samorządowe, w szczególności w celu zmiany obowiązującego prawa, Szef ABW przedstawia informacje tym organom.

Wystąpienie pokontrolne (3/3)

Kierownik jednostki kontrolowanej jest zobowiązany **poinformować Szefa ABW** o sposobie wykorzystania ocen, uwag i wniosków oraz podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień w zakresie ochrony informacji niejawnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości (1/6)

1) **W obszarze organizacji ochrony informacji niejawnych:**

- brak spełniania wymogów formalnych przez pełnomocnika ochrony lub pracowników pionu ochrony (brak poświadczenia bezpieczeństwa lub brak odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa);
- brak dokumentacji wskazującej bezpośrednią podległość pełnomocnika ochrony kierownikowi jednostki organizacyjnej;
- brak aktualizacji planu ochrony informacji niejawnych;
- brak kontroli w zakresie o.i.n. lub prowadzenie przedmiotowych kontroli w sposób niewypełniający dyspozycji art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy;
- prowadzenie kontroli w jednostkach podległych lub nadzorowanych, w których powołani zostali pełnomocnicy ochrony;
- łączenie funkcji pełnomocnika ochrony (zastępcy pełnomocnika ochrony) i kierownika kancelarii tajnej;

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości (2/6)

2) **W obszarze obiegu i dostępu do informacji niejawnych:**

- nieprawidłowe prowadzenie ewidencji polegające na braku kompletnych zapisów dot. osób zapoznających się z dokumentami niejawnymi czy faktu odesłania załączników, powodujące tym samym niemożność ustalenia gdzie znajduje się dany dokument i kto się z nim zapoznał;
- niezgodność stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym dokumentów wynikające z nierzetelnego i błędnego prowadzenia ewidencji;
- udostępnianie informacji niejawnych osobom nieposiadającym poświadczeń bezpieczeństwa lub zaświadczeń o przeszkoleniu;
- brakowanie informacji niejawnych z naruszeniem przepisów archiwalnych (brak zgody właściwego archiwum, brak protokołów potwierdzających fakt brakowania);

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości (3/6)

3) **W zakresie prowadzenia postępowań sprawdzających:**

- brak dokonywania obligatoryjnych sprawdzeń;
- prowadzenie postępowań bez pisemnego polecenia kierownika jednostki organizacyjnej o wszczęciu przedmiotowego postępowania;
- podjęcie czynności sprawdzeniowych przed pisemnym poleceniem kierownika jednostki oraz uzyskaniem zgody przez osobę sprawdzaną;
- brak założenia i prowadzenia akt postępowań sprawdzających odrębnie dla każdej osoby objętej procedurą;

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości (4/6)

4) **W zakresie bezpieczeństwa fizycznego:**

- stosowanie urządzeń służących ochronie informacji niejawnych (np. szaf, drzwi, okien) nieposiadających certyfikatów;
- niewłaściwa organizacja systemu kontroli dostępu (np. jednostronna kontrola dostępu lub nieobjęcie przedmiotowym systemem wszystkich wejść i wyjść ze strefy ochronnej);

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości (5/6)

5) **W obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego:**

- przetwarzanie informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych nieposiadających akredytacji;
- niezgodność konfiguracji systemu z zatwierdzoną dokumentacją bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego;
- brak specjalistycznego przeszkolenia inspektora bezpieczeństwa teleinformatycznego lub administratora systemu;

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości (6/6)

6) **W zakresie bezpieczeństwa przemysłowego:**

- zawarcie umowy związanej z dostępem do informacji niejawnych z przedsiębiorcą nieposiadającym odpowiedniego świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego;
- brak opracowania instrukcji bezpieczeństwa przemysłowego;
- niewypełnianie obowiązku informacyjnego dotyczącego zawarcia i/lub zakończenia umowy związanej z dostępem do informacji niejawnych.

Podsumowanie

- ❑ Uprawnienia kontrolne w zakresie ochrony informacji niejawnych przysługują wyłącznie ABW oraz pełnomocnikowi ochrony zatrudnionemu w jednostce organizacyjnej.
- ❑ Możliwość zgłoszenia zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli.
- ❑ Ocena zawarta w wystąpieniu pokontrolnym jest ostateczna.